

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL PAVOJINGŲ KROVINIŲ VEŽIMO SAVAEIGIAIS KELTAIS PRIEŠGAISRINĖS
SAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2006 m. vasario 2 d. Nr. 3-46
Vilnius

Atsižvelgdamas į Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 (Žin., 2005, Nr. [26-852](#)) 3 punktą,

t v i r t i n u Pavojingų krovinių vežimo savaeigiais keltais priešgaisrinės saugos taisykles (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

PETRAS ČĖSNA

PAVOJINGŲ KROVINIŲ VEŽIMO SAVAEIGIAIS KELTAIS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLĖS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pavojingų krovinių vežimo savaeigiais keltais priešgaisrinės saugos taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) nustato priešgaisrinės saugos organizavimo ir vykdymo reikalavimus eksploatuojamuose, remontuojamuose ir prastovose prie krantinės esančiuose keltuose.

Šių taisyklių reikalavimai yra privalomi keltų, plaukiojančių šalies vidaus vandenu keliais, įguloms, laivų remonto įmonių darbuotojams, kurių veikla susijusi su keltų eksploatavimu, remontu.

2. Be šių taisyklių, būtina vadovautis Bendrųjų priešgaisrinių saugos taisyklių (Žin., 2005, Nr. [26-852](#)), Krovinių vežimo vidaus vandenu keliais taisyklių (Žin., 2000, Nr. [90-2811](#)), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklių (Žin., 1998, Nr. [69-2025](#)) ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklių (Žin., 1999, Nr. [64-2082](#)), Priešgaisrinių saugos taisyklių Lietuvos jūrų laivyno laivuose (Žin., 2002, Nr. [99-4413](#)), Priešgaisrinės saugos taisyklių statomuose, remontuojamuose ir modernizuojamuose laivuose bei kituose plaukiojančiuose įrenginiuose (Žin., 2002, Nr. [99-4416](#)), Priešgaisrinės saugos taisyklių laivų krovos įmonėse (Žin., 2002, Nr. [99-4415](#)), Darbų saugos laivuose bendrųjų taisyklių (Žin., 2002, Nr. [30-1089](#)) reikalavimais ir kitais norminiais aktais.

3. Šių taisyklių vykdymo kontrolę vykdo Valstybinė vidaus vandenu laivybos inspekcija, atsakingi už priešgaisrinę saugą įmonių, kurioms priklauso keltai, darbuotojai, valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai ir kiti vadovaujantys asmenys pagal jų kompetenciją.

4. Priešgaisrinė sauga keltuose užtikrinama įgyvendinant organizacines ir technines priemones:

- 4.1. priešgaisrinės saugos reikalavimų vykdymą;
- 4.2. keltų priešgaisrinės saugos kontrolę;
- 4.3. reikalui esant, papildomas priemones, siekiant padidinti priešgaisrinę saugą keltuose;
- 4.4. aprūpinimą gaisro gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos ir ryšio patikimumą;
- 4.5. operatyvinių gaisro gesinimo planų sudarymą;
- 4.6. pavojaus signalų tvarkaraščių sudarymą;
- 4.7. kovai su gaisru įgulos narių mokymą – ne rečiau kaip kartą per mėnesį;
- 4.8. įgulos narių instruktavimą, mokymą ir atestavimą priešgaisrinės saugos klausimais;
- 4.9. pavojingų krovinių vežimo vidaus vandenu transportu reikalavimų vykdymą;
- 4.10. su keltų techniniu eksploatavimu susijusių dokumentų vykdymą.

5. Už aprūpinimą techninėmis priemonėmis atsako įmonės vadovas, o už priešgaisrinę saugą kelte – kapitonas.

6. Keltas tinkamas eksploatuoti tada, kai Valstybinės vidaus vandenu laivybos inspekcijos pareigūnai padaro žymą kelto tinkamumo plaukiojimo liudijime arba laivo biliete.

7. Inspektuojantys darbuotojai kartu su kelto kapitonu arba kitais atsakingais asmenimis tikrina, kaip įgyvendinamos organizacinės ir techninės priešgaisrinės saugos priemonės.

8. Jei kelte nėra priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų, Valstybinės vidaus vandenu laivybos inspekcijos pareigūnas duoda kapitonui leidimą išplaukti į liniją ne trumpesniam kaip šešių mėnesių ir ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui.

9. Valstybinės vidaus vandenu laivybos inspekcijos pareigūnas, nustatęs priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus, leidimo keltui išplaukti į liniją neduoda.

10. Prieš pradėdant krauti pavojingus krovinius, atsižvelgiama į krovinio pavojingumo klasę, patikrinama parengtis tų keltų priešgaisrinių sistemų, kurios turi būti naudojamos šiam kroviniui

gesinti.

11. Visi evakuaciniai keliai turi būti ne užkrauti, paruošti žmonėms evakuoti. Evakuacinės durys turi lengvai atsidaryti evakuavimo kryptimi. Evakuacinius išėjimus kelte turi žymėti rodyklės ir ženklai.

12. Draudžiama užkrauti įvairiais įrenginiais, konstrukcijomis keltų koridorius, trapus, įėjimus ir išėjimus.

13. Kiekvieno kelto pagrindinėje vadavietėje, jėgainėje ir išorinėje antstato dalyje hermetiškame įdėkle turi būti priešgaisrinės saugos schemos komplektas su detaliu kelto patalpų, durų, iliuminatorių, vėdinimo angų, kuro talpų, elektros instaliacijos ir jungiklių, priešgaisrinės įrangos ir įrenginių, evakuacinių kelių išdėstymo planu. Priešgaisrinės saugos schemų komplektus privalo turėti kiekvienas kelto kapitonas.

14. Priešgaisrinės saugos schemų komplektas, skirtas kranto ugniagesių komandai, turi būti parašytas valstybine kalba, nuolat laikomas prie įėjimo į keltą nuo vandens apsaugotame aplanke. Aplanko buvimo vieta turi būti pažymėta specialiu ženklu, (PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS SCHEMŲ KOMPLEKTAS) nubraižytu ant pertvaros arba skydelio, aiškiai matomu iš kranto pusės.

15. Kelto pirminės gaisro gesinimo priemonės, priešgaisrinės sistemos ir įrenginiai, gaisrinė signalizacija turi būti tvarkingi ir visada paruošti naudoti. Draudžiama naudoti priešgaisrinę įrangą, priemones ir inventorių ne pagal paskirtį.

16. Sugedus priešgaisrinei sistemai arba įrenginiams kapitonas privalo nedelsdamas imtis priemonių gedimui pašalinti ir apie tai pranešti įmonės vadovui.

II. GAISRŲ PREVENCIJA KELTO DARBUOTOJŲ PRIEŠGAISRINIS PARENGIMAS

17. Įmonės vadovas organizuoja kelto vadovaujančių darbuotojų ir įgulos narių mokymą ir atestavimą priešgaisrinės saugos klausimais pagal įmonės vadovo patvirtintą programą, atsižvelgiant į vietos sąlygas ir keltų ypatumus.

18. Kapitonui ir visiems įgulos nariams, prieš pradėdami eiti pareigas ar dirbti, turi būti rengiamas įvadinis (bendras) instruktažas ir pirminis instruktažas darbo vietoje. Įvadinis (bendras) instruktažas įforminamas įvadinių (bendrų) priešgaisrinės saugos instruktažų registracijos žurnale.

19. Periodinis instruktažas darbo vietoje turi būti išdėstomas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

20. Papildomai darbo vietoje turi būti instruktuojama iš esmės pakeitus priešgaisrinės saugos instrukciją, pakeitus darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, pasikeitus gamybos technologiniams procesams, įvykus sprogimui arba kilus gaisrui, paaiškėjus, kad kelto įgulos narys stokoja reikiamų priešgaisrinės saugos žinių.

21. Instruktažai darbo vietoje (pirminis, periodinis, papildomas) įforminami priešgaisrinės saugos instruktažų darbo vietoje registracijos žurnale.

22. Už kelto įgulos narių parengimą atsako kapitonas. Kelto kapitonas organizuoja įgulos narių mokymą ir gaisro gesinimo treniruotes ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį.

PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS KELTE

23. Kelto įgulos nariai privalo vykdyti visas numatytas priemones ir elgtis taip, kad kelte būtų išvengta sprogimo ir gaisro kelto eksploatavimo, remonto, pristovų prie krantinės metu.

24. Kelte, matomoje vietoje, turi būti lentelė su užrašu **ATSAKINGAS UŽ PRIEŠGAISRINĘ SAUGĄ** (pavardė ir pareigos).

25. Visi kelto vadovaujantys asmenys privalo žinoti ir išmanyti:

25.1. kelto įrangą ir konstrukcinius ypatumus;

25.2. priemones gaisrui ir sprogimui išvengti;

25.3. kovos su gaisrais metodus ir gesinimo taktiką;

25.4. kaip naudoti jiems priskirtas (esančias jų žinioje) stacionarias ir kilnojamas gaisro gesinimo priemones.

26. Kiekvienas kelto įgulos narys privalo:

26.1. išmanyti darbo vietos priešgaisrinės saugos instrukcijų bei priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimus;

26.2. kas metai išklaudyti priešgaisrinės saugos instruktažą;

26.3. griežtai laikytis nustatyto priešgaisrinio režimo, vykdyti kapitonų ir asmenų, atsakingų už priešgaisrinę saugą, nurodymus;

26.4. darbo metu naudotis tvarkingais įrankiais, prietaisais, įrenginiais;

26.5. išmanyti laikomų, naudojamų ir darbo procese susidarančių (išsiskiriančių) medžiagų pagrindines charakteristikas ir savybes;

26.6. baigęs darbą sutvarkyti bei išvalyti darbo vietą, išjungti nenaudojamus įrenginius;

26.7. žinoti, kur yra gaisro gesinimo, signalizacijos ir ryšio priemonės, išmanyti jų naudojimo taisykles;

26.8. žinoti, kaip elgtis kilus gaisrui;

26.9. vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą, ir nesudaryti sąlygų jam išsiplėsti, nedelsiant šalinti galimas gaisro kilimo ir plitimo priežastis.

27. Bet kuriuo paros laiku kelte turi būti užtikrintas įėjimas į visas patalpas. Turi būti ne mažiau kaip po 2 vienetus kiekvieno užrakto. Aliarmo metu visos kelto durys turi būti atrakintos. Draudžiama užrakinti duris, esančias žmonių evakavimo keliuose.

Antras visų patalpų raktų komplektas nuo visų patalpų turi būti saugomas kelto kapitono nurodytoje vietoje.

28. Visas priešgaisrinis inventorių turi būti sužymėtas ir nudažytas raudona spalva.

29. Naudotis atvira ugnimi draudžiama:

29.1. jėgainės skyriuje, kuro aparatūros patalpose;

29.2. vairinėje;

29.3. arti lengvai užsidegančių medžiagų;

29.4. kelto patalpoms apšviesti;

29.5. šalia transporto priemonių su pavojingais krovniais.

30. Rūkyti kelte leidžiama tik įgulos nariams specialiai tam skirtose vietose.

31. Rūkyti vietose turi būti peleninės ir metalinės dėžės su vandeniu, uždaromos dangčiais.

32. Kelte keleiviams rūkyti draudžiama.

33. Keltuose, gabenančiuose kelių transporto priemones, benzinvežius, keleiviams matomose vietose turi būti išpėjami užrašai: **NERŪKYTI** ir **NO SMOKING**.

34. Keleiviai privalo informuoti kelto kapitoną apie vežamas lengvai užsidegančias medžiagas.

KELTŲ PRIEŠGAISRINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

35. Keltų priešgaisrinės būklės tikrinimas yra pagrindinė gaisrų prevencijos forma. Tikrinimą atlieka Valstybinės vidaus vandenų laivybos inspekcijos inspektoriai ir už priešgaisrinę saugą atsakingi įmonės darbuotojai kartu su kelto kapitonu.

36. Kelte turi būti priešgaisrinės saugos dokumentacija.

37. Priešgaisriniai techniniai kelto tikrinimai yra kasmetiniai, kontroliniai ir neplaniniai.

38. Kasmetiniai priešgaisriniai techniniai kelto tikrinimai turi būti atliekami kartu su inspektorine apžiūra.

39. Neplaniniai, kontroliniai priešgaisriniai techniniai tikrinimai gali būti atliekami kelto prastovos prie krantinės, remonto metu. Tikrinimas atliekamas dalyvaujant kapitonui ir vyresniajam mechanikui.

40. Kelto kapitonas privalo organizuoti kelto paruošimą kasmetiniam priešgaisriniam techniniam tikrinimui.

III. PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI EKSPLOATUOJAMUOSE KELTUOSE PRIEŠGAISRINIŲ KONSTRUKCIJŲ PRIEŽIŪRA IR EKSPLOATAVIMAS

41. Kelto kapitonas privalo kontroliuoti, ar nepažeistos priešgaisrinės uždvaros, deniai, angų dangčiai perdengimuose, tikrinti papildomų apsauginių įrenginių būklę.

42. Elektros kabelių tiesimas, vamzdynų ir vėdinimo ortakių klojimas per priešgaisrines uždvaras turi būti suderintas su Valstybine vidaus vandenų laivybos inspekcija.

43. Vėdinimo ortakių sklendės turi būti pažymėtos atitinkama žyma ir užrašu ATIDARYTA.

PRIEŠGAISRINIS REŽIMAS EKSPLOATUOJAMUOSE KELTUOSE

44. Visos kelto patalpos turi būti naudojamos pagal paskirtį. Patalpas pertvarkyti kitiems tikslams galima tik suderinus su Valstybine vidaus vandenų inspekcija.

45. Kilimai, kiliminiai takeliai, kuriais dengiami koridoriai ir kitos patalpos, turi būti patikimai pritvirtinti ir impregnuoti.

46. Siekiant užtikrinti priešgaisrinę saugą draudžiama:

46.1. užkrauti koridorius, išėjimus, išorinius ir vidinius trapus įvairiais daiktais;

46.2. saugoti ir džiovinti ant elektrinių šildymo prietaisų drabužius, degiąsias medžiagas ir daiktus;

46.3. palikti be priežiūros įjungtus į elektros tinklą šildymo prietaisus, televizorius ir radijo imtuvus bei kitus elektros prietaisus;

46.4. uždengti audiniais arba kitomis degiomis medžiagomis elektros lempas;

46.5. rūkyti nenustatytoje vietoje.

47. Siekiant išvengti gaisro, kelte draudžiama laikyti:

47.1. sandariai neuždarytas skystas degiąsias medžiagas;

47.2. suverstas, taip pat supakuotas ryšuliuose šlapias, tepaluotas, sumirkytas dažuose, skiedikliuose savaime užsidegančias medžiagas;

47.3. laikyti pirotechnikos priemones pažeistoje pakuotėje, pasibaigus jų galiojimo laikui, taip pat nesuveikusias pirotechnikos priemones.

48. Gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose draudžiama:

48.1. naudoti bet kokius papildomus elektrinius šildymo prietaisus;

48.2. eksploatuoti šviestuvus be apsauginių gaubtų;

48.3. laikyti kajutėse tepaluotus rūbus, degiąsias medžiagas;

48.4. palikti raktus duryse iš vidinės patalpos pusės;

48.5. stalus, spintas, baldus ir kitus daiktus išdėstyti taip, kad užgriozdintų praėjimus;

48.6. statyti ventiliatorius ir kitus elektros prietaisus mažesniu kaip 0,5 m atstumu iki užuolaidų.

49. Jėgainių skyriuose tepaluotus skudurus reikia krauti į metalines dėžes su užrašu DĖŽĖ TEPALUOTIEMS SKUDURAMS, kurias reikia išvalyti baigus darbą ir budėjimą. Dėžės turi būti su sandariais dangčiais ir pastatytos ne arčiau kaip 1 m nuo karštų vamzdynų, mašinų, įrangos.

50. Valymui skirtos nenaudotos medžiagos laikomos sandariai uždarytose dėžėse su užrašu ŠVARIOS VALYMO MEDŽIAGOS.

51. Tepalai laikomi dėžėse su užrašu TEPALAI.

52. Vėdinimo sistemų ortakių vožtuvai turi būti tvarkingi. Vėdinimo sistemą reikia laikyti švarią, reguliariai valyti tepalus, dulkes, purvą.

53. Mechanismus ir įrenginius galima plauti tik nedegiais skysčiais ir skiedikliais.

54. Ardant ir valant purkštuvus bei kuro siurblius, reikia naudoti padėklus. Nuimamas detales ardyti ir valyti galima tik tose vietose, kur yra vietinė ištraukiamoji vėdinimo sistema.

55. Kuro ir tepalo matavimo vamzdžių čiaupai turi būti visada uždaryti.

56. Kelto mechanikai privalo stebėti prietaisus ir įrenginius, skirtus jėgainės skyriaus hermetiškumui užtikrinti.

BUNKERAVIMO OPERACIJOS

57. Keltų bunkeravimas kuru, tepalais gali būti vykdomas atvežant degalus ir tepalus kelių transportu arba iš tanklaivio.

58. Visi įgulos nariai, dalyvaujantys bunkeravimo procedūroje, privalo žinoti kuro ir tepalo sistemų, perpylimo, matavimo lygio prietaisų išdėstymą.

59. Prieš pradėdant bunkeravimą, būtina:

59.1. skirti atsakingą mechaniką už saugų kelto bunkeravimą;

59.2. dalyvaujantiems bunkeravime kelto įgulos nariams išdėstyti (pasirašytinai) papildomą priešgaisrinės saugos instruktažą;

59.3. patikrinti žarnų sandarumą, kuro praleidimą matavimo ir alsuoklių vamzdžiuose;

59.4. patikrinti esamas gaisro gesinimo priemones;

59.5. numatyti priemones, kad kuras nepatektų ant karštų paviršių (ypač jėgainės skyriuje).

60. Bunkeravimosi vietos turi būti aptvertos ir pažymėtos ženklais ir užrašais DRAUDŽIAMA NAUDOTIS ATVIRA UGNIMI, DRAUDŽIAMA RŪKYTI.

61. Išpiltą ant denio kurą reikia tuojau pat pašalinti, nuvalyti pakulomis arba skudurais.

62. Prie bunkeravimo žarnų jungties turi būti paskirtas budėti kelto įgulos narys, kuris turėtų pastovų ryšį su bunkeruotoju, kelto kapitonu ir mechaniku.

63. Prie budėtojo posto turi būti:

63.1. du nešiojamieji gesintuvai;

63.2. ne mažesnė kaip 0,3 m³ dėžė su smėliu ir dviem kastuvais;

63.3. nedegus audeklas;

63.4. du gaisriniai kombinuoto veikimo švirkštai, prijungti prie žarnų. Žarnos turi būti ištiestos ant denio ir pajungtos prie priešgaisrinės vandens sistemos čiaupų.

64. Kilus gaisrui bunkeruojamame kelte, priplaukoje arba šalia stovinčiame kelte, bunkeravimo operacijos turi būti nedelsiant nutrauktos, vamzdynai prapūsti. Sprendimą apie kelto nuvilkimą priima kelto kapitonas.

65. Bunkeruoti draudžiama:

65.1. jei kelte vykdomi ugnies darbai;

65.2. jei viena iš stacionarių gaisro gesinimo sistemų neveikia.

66. Bunkeruojamą keltą peršvartuoti, priartėti prie jo kitiems, su bunkeravimo operacijomis nesusijusiems laivams draudžiama.

67. Bunkeravimo operacijų pabaiga:

67.1. prieš baigiant bunkeravimą reikia iki minimumo sumažinti kuro padavimo intensyvumą, sumažinus siurblių darbo režimą, bet neuždaryti priėmimo klinketų;

67.2. baigus kuro perpylimą, reikia atlikti kontrolinius matavimus ir įsitikinti, kad iš žarnų ir vamzdynų visas kuras ištekėjęs. Jei sujungimo vamzdynuose liko kuro, jį reikia išsiurbti tanklaivio priemonėmis.

68. Prieš atjungiant žarnas nuo kelto vamzdynų būtina po žarnų jungtimi pastatyti padėklus. Panaudotas žarnas švariai nušluostyti ir sausas sudėti į joms skirtas vietas.

KELTŲ GAISRŲ GESINIMO SISTEMOS IR TIEKIMAS

69. Kiekvienas keltas priklausomai nuo jo dydžio ir paskirties turi būti aprūpintas stacionariomis aktyvios kovos su gaisru ir nešiojamomis gaisro gesinimo priemonėmis.

Draudžiama keisti priešgaisrinio inventoriaus kiekį nesuderinus su laivų klasifikacine bendrove.

70. Priešgaisrinius įrenginius ir priemones galima naudoti tik tiesioginiams tikslams. Panaudotos priemonės tuojau pat turi būti papildytos ir paruoštos darbui.

71. Kelto įgulos nariai, atsakingi už priešgaisrinės įrangos aptarnavimą ir techninę priežiūrą, privalo ją tikrinti pagal terminus ir apimtį, nurodytus gamintojo instrukcijoje. Patikrinimo rezultatai turi būti įrašomi į laisvos formos Priešgaisrinės įrangos patikrinimo žurnalą.

72. Išdėstant priešgaisrines priemones postuose, reikia užtikrinti:

72.1. tinkamą inventoriaus tvirtinimą stacionariose vietose ir lengvą ir greitą jo paėmimą

kilus gaisrui;

72.2. laisvus priėjimus prie inventoriaus.

73. *Gesinimo vandenių sistema.*

73.1. Kelto eksploatavimo metu gaisriniai čiaupų vožtuvai turi būti apsaugoti nuo pažeidimų. Priėjimas prie čiaupų turi būti laisvas. Ant spintų, užtvarų arba pertvarų, kur jie įrengti, turi būti gerai matomi ženklai.

73.2. Gaisrinės žarnos su prijungtais švirkštais turi būti laikomos atskirose spintelėse. Gaisrinės žarnos turi būti prijungtos prie gaisrinių čiaupų.

74. *Gesinimo putomis sistema.*

74.1. Putokšlis turi būti laikomas specialiose metalinėse talpose. Būtina atsiminti, kad nedidelis (mažiau kaip 1%) naftos produktų kiekis, patekęs į putokšlį, gali panaikinti jo savybes.

74.2. Putokšlio kokybė, šių medžiagų saugojimas ir panaudojimas turi atitikti instrukcijos reikalavimus ir sertifikatų nurodymus.

74.3. Oro putų vamzdžiai (generatoriai) turi būti prie čiaupų, kur gali būti paruoštas vandens ir putokšlio mišinys.

74.4. Patalpoje, matomoje vietoje, turi būti iškabinta putų gesinimo sistemos schema, nurodant paleidimų įrenginius, apsaugomas patalpas.

75. *Gesintuvai.*

75.1. Nešiojami gesintuvai turi būti laikomi specialiuose laikikliuose-konteineriuose, kurie apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio ir įrengti 1,5 m aukštyje nuo denio iki gesintuvo apačios ir ne arčiau kaip 1 m nuo šildymo prietaisų.

75.2. Patalpų, kuriose laikomi angliarūgštės gesintuvai, temperatūra neturi viršyti +55°C, o miltelinių gesintuvų patalpose – 35°C. Oro putomis ir kitais skysčiais užpildyti gesintuvai laikomi esant ne žemesnei kaip 0°C temperatūrai.

75.3. Atliekant gesintuvų išorinę apžiūrą tikrinama:

75.3.1. putų gesintuvų – išpurškimo membranų ir saugiklių būklė, purkštuvų gaubtų būklė ir švara, smagiai avariniam purkštuvų valymui, plombos ir žyma su gesinimo medžiagos galiojimo data;

75.3.2. angliarūgštės ir miltelinių gesintuvų – plombos, rankenėlės, membranos saugikliai, difuzorius ir metalinių dalių apsauginiai apvalkalai, laikymo kronšteinai.

75.4. Pasklidus charakteringam eterio kvapui arba pastebėjus įtrūkimus, įbrėžimus ir įlenkimus korpuse, gesintuvai turi būti pakeisti.

76. *Gaisrinės žarnos.*

76.1. Kiekviena žarna abiejuose galuose turi turėti žymą arba metalinę plokštelę, nurodančią žarnos eksploatavimo pradžią.

76.2. Išorinis žarnų patikrinimas atliekamas kas 3 mėnesius (jos pervyniojamos, apžiūrimos) ir kiekvieną kartą po jų panaudojimo gaisrui gesinti arba mokymuose. Tikrinamos pačios žarnos, guminiai sandarumo žiedai sujungimo armatūroje, žarnų veržlės, jų prijungimo patikimumas. Išorinio žarnų paviršiaus spalva turi būti nepakitusi, ant paviršiaus negali būti šio tepalo dėmių ir pelėsio.

76.3. Hidrauliniai žarnų bandymai atliekami darbinio slėgiu kelto vandens gaisrinėje sistemoje.

77. *Gaisrinių įrankių komplektas.*

77.1. Kirviai, laužtuvai ir kitas rankinis gaisrinis inventorių turi būti nudažytas atitinkamais dažais ir laikomas lengvai prieinamose vietose.

77.2. Atsiradus išorinių pažeidimų (įlenkimų, įtrūkimų), taip pat įrankius su netvirtai pritvirtintomis atskiromis dalimis reikia remontuoti arba pakeisti.

78. *Gaisrinės signalizacijos sistema.*

78.1. Gaisrinės signalizacijos veikimą (imitacijos būdu) reikia tikrinti prieš išplaukiant į liniją, mokymų metu, bet ne rečiau kaip 1 kartą per 10 dienų.

Tikrinant šiluminių daviklių veikimą jų įšildymas turi būti atliekamas nukreipiant reikiamos temperatūros karšto oro srovę. Šildyti atvira ugnimi draudžiama.

Dūminiai signalizatoriai tikrinami priartinant prie jų 50-100 mm atstumu specialų prietaisą su rūkstančia medžiaga.

78.2. Jeigu kelto gaisrinės signalizacijai tikrinti arba remontui reikia nuimti signalizatorius, jų vietoje nedelsiant būtina įstatyti naujus.

78.3. Vieną kartą per ketverius metus gaisriniai signalizatoriai turi būti tikrinami technikos priežiūros bazėse, nustatant jų atitikimą techniniams reikalavimams.

PIROTECHNIKOS PRIEMONIŲ SAUGOJIMAS IR NAUDOJIMAS

79. Pirotechnikos priemonės, skirtos signalizavimui, turi būti saugomos metalinėse užrakinamose dėžėse arba spintose, pastatytose atviraime tiltelyje su įrengtomis specialiomis lentynomis, neleidžiančiomis dėžėms trintis vienai į kitą arba pasislinkti keltui pakrypus. Dėžėje turi būti jos turinio sąrašas. Ant dėžės arba spintos turi būti užrašas PIROTECHNIKOS PRIEMONĖS. DRAUDŽIAMA NAUDOTIS ATVIRA UGNIMI. Raktai nuo spintos (dėžės) saugomi: vienas – tiltelio dėžėje su užrašu PIROTECHNIKOS PRIEMONĖS, antras – pas atsakingą asmenį.

80. Draudžiama laikyti kelte pirotechnikos priemones, jei pasibaigęs jų galiojimo laikas.

81. Visi kelto įgulos nariai turi būti apmokyti, kaip naudotis kelte esančiomis pirotechnikos priemonėmis.

82. Prieš iššauinant raketą reikia patikrinti, kad arti jos skridimo krypties nebūtų lengvai užsidegančių daiktų ir medžiagų.

KELTŲ ELEKTROS ĮRENGINIAI

83. Keltų elektros įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo techninius reikalavimus ir Laivų elektros įrangos techninio eksploatavimo taisyklių nuorodas.

84. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus visus kelto elektros tinklus reikia nuodugnai patikrinti apžiūrint iš išorės, išaiškinant mechaninius pažeidimus ir išmatuojant izoliacijos varžą. Ši varža neturi būti mažesnė už nustatytą pagal normas.

85. Elektros mašinų detalėms, paskirstymo skydams bei kitai elektros įrangai plauti (valyti) turi būti naudojami specialūs nedegūs skysčiai.

86. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo elektros jungimo, galinčio sukelti gaisrą.

87. Nešiojamiems elektros šviestuvams ir kitai nešiojamai elektros įrangai reikia naudoti tik lanksčius kabelius su varinėmis gyslomis. Nešiojamieji šviestuvai privalo turėti stiklinius gaubtus arba metalinius tinklelius. Šviestuvuose įtampa turi būti ne didesnė kaip 50 V įtampa.

88. Pavojingose ir uždaroje patalpose galima naudoti ne didesnės kaip 12 V įtampos šviestuvus.

89. Visi būtiniai elektros prietaisai (televizoriai, radijo imtuvai, šaldytuvai ir pan.) kelto patalpose turi būti patikimai pritvirtinti.

IV. REIKALAVIMAI KELTAIS VEŽAMOMS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖMS, PAKRAUTOMS PAVOJINGŲ KROVINIŲ, DUJŲ IR NAFTOS PRODUKTŲ

90. Kelių transporto priemonės kelto denyje išdėstomos pagal instrukciją, paliekant saugų atstumą, laisvus praėjimus tarp jų ir gaisro gesinimo įrenginių.

91. Kelių transporto priemonių pakrovimą (iškrovimą) vykdo denio upeivis, vadovaujant kelto kapitonui.

92. Krovinio savininkas, pageidaujantis vežti pavojingus krovinius, pateikia pavojingo krovinio deklaraciją ir saugos duomenų lapą pagal Europos Sąjungos direktyvą 91/155/EEC. Įmonės, kurios veikla susijusi su pavojingų krovinių vežimu, vadovas, atsižvelgdamas į pavojingo krovinio savybes, privalo parengti transportavimo schemas, gaisrų gesinimo, aplinkos apsaugos

prevencines ir saugos priemonės.

93. Kelių transporto priemonės, pakrautos degių/liepsnių pavojingų krovinių, vežamos tik šviesiu paros metu keltų grafike nurodytu laiku. Esant būtinumui ir tik suderinus su įmonės, kurios veikla susijusi su pavojingų krovinių vežimu, pavojingų krovinių vežimo saugos specialistu, šiuos darbus leidžiama atlikti tamsiu paros metu.

94. Visi keltų pakrovimo (iškrovimo), manevravimo, eigos ir švartavimosi veiksmai, susiję su kelių transporto priemonėmis, vežančiomis pavojingus krovinius (dujas, naftos produktus), atliekami laikantis ypatingo atsargumo: vengiama staigių postūmių, trūktelėjimų, atsitrenkimų į krantinę ir kitų mechaninių veiksmų, galinčių sukelti deformacijas ir kibirkščių atsiradimą.

95. Pagrindiniame denyje galima naudoti tik natūralaus pluošto ar sintetinius švartavimosi lynus, trinties ar smūgio atvejais nesukeliantis kibirkščiavimo.

96. Keltų įgulos nariai turi būti visada pasirengę veikti pagal sutartinį pavojaus signalą „GAISRAS LAIVE“.

97. Keltų įgulos nariai, tiesiogiai susiję su minėtų kelių transporto priemonių pakrovimo (iškrovimo) darbais, turi būti apmokyti ir aprūpinti specialiais drabužiais iš nedegios, vandeniui atsparios medžiagos, batais, pirštinėmis iš elektra nelaidžios medžiagos, nešiojamu saugios konstrukcijos akumuliatoriniu šviestuvu, kuris šviestų ne mažiau kaip 3 valandas. Kelte turi būti naftos produktus absorbuojančių medžiagų (išsiliejimo atveju) bei įranga užterštoms medžiagoms surinkti ir laikyti.

98. Draudžiama:

98.1. kartu su minėtomis kelių transporto priemonėmis vežti kitas kelių transporto priemones ir keleivius;

98.2. priimti į keltą ir vežti techniškai netvarkingas kelių transporto priemones su akivaizdžiais benzino ar kitų naftos produktų, dujų nutekėjimais (jei pakrovimo (iškrovimo), vežimo metu naftos produktai išsipylė ant denio, keltų įgula privalo nedelsiant lokalizuoti tą vietą, pabarstyti smėliu arba absorbentu, kruopščiai išvalyti, o surinktas užterštas valymo priemones surinkti į specialią talpą);

98.3. priimti į keltą kelių transporto priemones, vežančias naftos produktus (benziną, dyzeliną), dujas ir neturinčias kibirkščių gesiklio;

98.4. pakrauti, iškrauti, vežti minėtas kelių transporto priemones esant griauštiniui ir žaibavimui;

98.5. ant keltų denio atlikti bet kokias naftos produktų perpylimo (į mažesnę tarą arba atvirkščiai) operacijas;

98.6. rūkyti ant keltų denio;

98.7. keltų įgulos nariams, dirbantiems ant denio, nešiotis drabužių kišenėse degtukus ir žiebtuvėlius, įrangą ir įrankius, galinčius sukelti kibirkščiavimą.

V. PRIEŠGAISRINĖ SAUGA REMONTUOJAMUOSE KELTUOSE IR KELTUOSE PRASTOVOS PRIE KRANTINĖS METU

KELTŲ PRIĖMIMAS REMONTUI

99. Prieš priimančią keltą remontuoti (įskaitant neplaninį, avarinį remontą), keltų kapitonas, siekdamas užtikrinti priešgaisrinę saugą, privalo sudaryti būtinų darbų sąrašą, jų įvykdymo terminus ir suderinti su remonto įmonės vadovu.

100. Atsižvelgdamas į remonto darbų apimtį, kapitonas privalo organizuoti šių darbų atlikimą:

100.1. išvalyti keltų denį nuo degių medžiagų ir šiukšlių;

100.2. išvalyti klojinį po mašinų skyriaus patalpų plokštėmis (pajolais);

100.3. esant ilgalaikei (daugiau kaip 30 parų) remontui – išgauti kūrą (išskyrus atsargas, būtinas keltų reikmėms remonto metu), užterštą naftos produktais vandenį;

100.4. iš kuro, tepalų talpų, kurių viduje numatoma vykdyti ugnies darbus, išvalyti naftos

produktų liekanas ir nuosėdas, išplauti ir degazuoti iki sanitarinės normos (angliavandenilio garų kiekis ore gali būti ne didesnis kaip $0,3 \text{ g/m}^3$), tai patvirtinta pripažintos laboratorijos rezultatais;

100.5. pašalinti iš kelto pirotechnikos priemonės.

100.6. sukomplektuoti kelto priešgaisrinį inventorių pagal galiojančius reikalavimus;

100.7. supažindinti kelto įgulą su remonto įmonės priešgaisrinės saugos reikalavimais ir įsakymais; instrukuoti kelto įgulos narius priešgaisrinės saugos klausimais remonto metu.

101. Perduoti remonto įmonės priešgaisrinei apsaugai:

101.1. kelto priešgaisrinės saugos schemų komplektą;

101.2. kuro, tepalo cisternų išdėstymo kelte schemą.

102. Kelto kapitonas kartu su remonto įmonės vadovu ir įmonės priešgaisrinės apsaugos darbuotoju privalo patikslinti evakuavimo kelių schemą priklausomai nuo avarinių išpjovų bortuose, pertvarose, deniuose ir iškabinti ženklus darbo vietose.

103. Avarinių išpjovų vietos turi būti pažymėtos ryškiais dažais su užrašu AVARINĖ IŠPJOVA.

104. Kelto remonto metu draudžiama užkrauti bei užgriozdinti keltų koridorius, trapus, praėjimus ir išėjimus, evakuacinius kelius įvairiais įrenginiais, gaminiais, konstrukcijomis, energijos komunikacijomis ar gamybos atliekomis.

105. Remontuojamas keltas turi būti aprūpintas pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis pagal remonto įmonės techninio skyriaus parengtą ir suderintą su remonto įmonės priešgaisrinės apsaugos atstovu schemą.

106. Ant denio išlieti lengvai užsiliepsnojančios ar degūs skysčiai turi būti tuoj pat išvalyti, o panaudoti skudurai, pjuvenos surinkti į specialias metalines sandarias dėzes ir pašalinti.

107. Remontuojamuose keltuose draudžiama sandėliuoti (nors ir laikinai) bet kokius lengvai užsiliepsnojančius ir degiuosius skysčius ar degiąsias dujas.

108. Visos metalinės ir kitos elektrai laidžios įrenginių dalys, komunikacijos ir talpos turi būti įžemintos.

109. Už priešgaisrinę saugą remontuojamame kelte atsako:

109.1. laivų remonto įmonės administracija – kai keltas pagal aktą perduotas įmonei ir kelte nėra įgulos;

109.2. kelto kapitonas – kai keltas pagal aktą neperduotas įmonei ir kelte yra įgula.

110. Už kelto parengimą remontui, aprūpinimą priešgaisrinėmis ir gelbėjimo priemonėmis pagal klasifikacinių bendrovių reikalavimus atsako kelto kapitonas.

KELTŲ DOKAVIMAS IR NULEIDIMAS

111. Prieš keliant keltą į doką, kapitonas privalo:

111.1. supažindinti kelto įgulą su priešgaisrinės saugos instrukcija keltui stovint doko;

111.2. su doko administracija suderinti kelto tvarkaraštį GAISRO PAVOJUS, kuriame turi būti numatyta, kaip gaisro atveju paskirstyti doko ir kelto įgulos narius bei gaisro gesinimo priemones;

111.3. įvykdyti visus kelto apžiūros komisijos reikalavimus ir akte išdėstytas priemones;

111.4. atliekant kelto korpuso remontą, susijusį su ugnies darbais, iš besiliečiančių su kelto korpusu talpų ir patalpų pašalinti kurą, sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingas ir degiąsias medžiagas bei krovinius;

111.5. įvykdyti priemones, užtikrinančias talpose ir patalpose saugią sprogimo ar gaisro atžvilgiu aplinkos dujų – oro sudėtį.

112. Nuo kelto pastatymo į doką momento doko administracija privalo:

112.1. įrengti ne mažiau kaip du nusileidimus nuo kelto (įėjimus, išėjimus);

112.2. įrengti ne mažiau kaip du nusileidimus nuo kiekvienų surenkamųjų išorinių pastolių aukštų;

112.3. įžeminti keltą;

112.4. prijungti ne mažiau kaip dviuose vietose ugnies gesinimo vandenių sistemos

magistralę prie doko magistralės;

112.5. užtikrinti kelto telefono ryšį ir nurodyti priešgaisrinės apsaugos iškvietimo tvarką;

112.6. įrengti kelte doko avarinio signalo pultą;

112.7. užtikrinti kelto aprūpinimą kelių rūšių energija (elektra, vandeniu, šiluma).

113. Doke už priešgaisrinę saugą, priešgaisrinių priemonių vykdymą laiku ir gaisro gesinimo priemonių tvarkingumą atsako doko viršininkas, o doke stovinčiame kelte – kapitonas.

114. Draudžiama doke atlikti ugnies darbus kelto korpuso dažymo metu.

115. Draudžiama doke valyti ir dažyti išmontuotas kelto grandines, konstrukcijas ir mechanizmus degiaisiais ir lengvai užsiliepsnojančiais skysčiais.

116. Pasibaigus darbo dienai, iš doko ir jame stovinčio kelto turi būti išnešti ugnies darbams skirti dujų balionai.

117. Už priešgaisrinę saugą nuleidžiant keltą yra atsakingas asmuo, remonto įmonės vadovo įsakymu paskirtas vadovauti nuleidimo darbams.

118. Prieš nuleidžiant keltą iš doko, tam vadovaujantis asmuo privalo turėti įformintą aktą apie visišką kelto parengtį nuleidimui.

UGNIES DARBAI

119. Ugnies darbams keltuose priskiriamos operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamumą (metalo suvirinimas, dujinis pjaustymas, litavimas, mechaninis metalo apdirbimas, susidarant kibirkštims).

120. Ugnies darbus galima vykdyti tik įforminus raštišką leidimą. Leidimas registruojamas ugnies darbų apskaitos žurnale.

121. Leidimą atlikti ugnies darbus remontuojamame kelte (kai keltas pagal aktą neperduotas įmonei). Leidimą atlikti ugnies darbus remontuojamame kelte (kai keltas pagal aktą perduotas įmonei) tvirtina remonto įmonės vadovas.

122. Leidimas atlikti ugnies darbus įforminamas kiekvienam ugnies darbui ir tik vienai pamainai bei suderinamas su remonto įmonės priešgaisrinės apsaugos darbuotoju. Vienas egzempliorius perduodamas darbų atlikėjui, o antrasis lieka priešgaisrinės apsaugos darbuotojui. Atlikus ugnies darbus, leidimo egzempliorius saugomas kartu su ugnies darbų apskaitos žurnalu.

123. Jei ugnies darbai vykdomi kelias pamainas toje pačioje vietoje ir juos atlieka tas pats vykdytojas, pakartotinai leidimų forminti nereikia, juos pratęsia leidimą patvirtinęs asmuo (bet ne ilgiau kaip 7 paroms) ir suderina su įmonės priešgaisrinės apsaugos darbuotoju.

124. Jei aptinkama, kad ugnies darbai vykdomi be raštiško leidimo, priešgaisrinės apsaugos darbuotojas, įmonės administracijos atstovai arba kelto kapitonas privalo nedelsdami šiuos darbus sustabdyti ir pranešti apie tai atsakingam už šių darbų atlikimą asmeniui.

125. Visi ugnies darbų vykdytojai, budėtojai turi mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

126. Vykdamas ugnies darbus remontuojamame kelte kapitonas atsako už:

126.1. budėjimo organizavimą ir nuolatinę kontrolę ugnies darbų atlikimo metu;

126.2. ugnies darbų atlikimo vietos ir greta esančių patalpų priešgaisrinę saugą;

126.3. ugnies darbų atlikimo vietos aprūpinimą pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, jų tvarkingumą ir parengtį gesinti gaisrą;

126.4. ugnies darbų atlikimo vietos stebėjimą ne mažiau kaip 4 val. po jų pabaigos;

126.5. laiku atliekamų ugnies darbų fiksavimą žurnale;

126.6. leidimų atlikti ugnies darbus išdavimo kontrolę;

126.7. ugnies darbų pradžios ir pabaigos fiksavimą žurnale.

127. Vykdamas ugnies darbus remontuojamame kelte (kai keltas pagal aktą nėra perduotas įmonei), už kelto remontą atsakingas remonto įmonės darbuotojas privalo:

127.1. kontroliuoti ugnies darbų atlikimo vietos parengiamųjų darbų vykdymą pagal šių taisyklių reikalavimus;

- 127.2. patikrinti ugnies darbų vietas ir priešgaisrinės saugos reikalavimų atitikimą;
- 127.3. laiku perspėti kapitoną apie ugnies darbų atlikimą kelte;
- 127.4. koordinuoti sprogimo atžvilgiu pavojingų darbų vykdymą;
- 127.5. užtikrinti patalpų, kuriose vykdomi ugnies darbai, vėdinimą;
- 127.6. užtikrinti kelto aprūpinimą laikinomis techninėmis gaisro gesinimo priemonėmis, kai yra išmontuotos kelto gaisro gesinimo sistemos;
- 127.7. organizuoti kelto gaisrinės magistralės prijungimą prie magistralės nuo kelto pastatymo į doką momento.
- 128. Vykdamas ugnies darbus remontuojamame kelte (kai keltas pagal aktą perduotas įmonei), remonto įmonės vadovas atsako už:
 - 128.1. leidimo atlikti ugnies darbus išdavimą;
 - 128.2. ugnies darbų stebėjimo organizavimą, skiriant į ugnies darbų atlikimo vietą stebėtoją;
 - 128.3. ugnies darbų vietas ir greta esančių patalpų priešgaisrinę saugą;
 - 128.4. ugnies darbų aprūpinimą pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis;
 - 128.5. ugnies darbų atlikimo vietas priežiūrą ne mažiau kaip 4 val. po jų pabaigos;
 - 128.6. patalpų, kuriose vykdomi ugnies darbai, vėdinimą.
- 129. Atsakingas už ugnies darbų atlikimą darbų vadovas privalo:
 - 129.1. nustatyti priemones, būtinas užtikrinti saugų ugnies darbų atlikimą;
 - 129.2. organizuoti darbo vietų parengimą ir asmeniškai kontroliuoti jų atitikimą priešgaisrinės saugos reikalavimams;
 - 129.3. prieš pradėdamas darbą tiesiogiai instruktuoti ugnies darbų vykdytoją apie priešgaisrinės saugos priemones, patikrinti, ar jis turi kvalifikacijos pažymėjimą ir taloną su žyma, kad išklausė priešgaisrinio techninio minimumo kursą; patikrinti ugnies darbams skirtos įrangos ir įrankių bei asmeninių apsaugos priemonių tvarkingumą;
 - 129.4. informinti ir išduoti tiesioginiam darbų vykdytojui leidimą atlikti ugnies darbus;
 - 129.5. organizuoti oro mėginių paėmimą ir analizę bei leisti atlikti ugnies darbus tik esant patenkinamai analizei (analizės duomenys galioja 8 val.);
 - 129.6. žinoti oro kontrolės duomenis ugnies darbų atlikimo metu ir reikalui esant nutraukti vykdomus ugnies darbus;
 - 129.7. baigus ugnies darbus, apžiūrėti šių darbų vykdymo vietą, gretimas patalpas, žemiau esančias aikšteles.
- 130. Derinant leidimą atlikti ugnies darbus įmonės priešgaisrinės apsaugos atstovas privalo:
 - 130.1. patikrinti ugnies darbų vietas parengtį;
 - 130.2. patikrinti leidimą išduodančio asmens parengtas priešgaisrinės saugos priemones, jei būtina, įrašyti į leidimą papildomas priešgaisrines priemones;
 - 130.3. reikalauti, kad ugnies darbų atlikimo vietoje būtų stebėtojas.
- 131. Vykdamas ugnies darbus privalo:
 - 131.1. turėti su savimi kvalifikacijos pažymėjimą ir taloną su žyma, kad išklausė priešgaisrinio techninio minimumo kursą;
 - 131.2. išklaustyti atsakingo už ugnies darbų atlikimą vadovo instruktažą ir pasirašyti leidime;
 - 131.3. prieš darbų pradžią patikrinti, ar įranga ir darbo įrankiai tvarkingi, ar parengta darbo vieta;
 - 131.4. pradėti ugnies darbus, įvykdžius visus ugnies darbų leidime nurodytus reikalavimus;
 - 131.5. atlikti tik tą darbą ir tik toje vietoje, kurie nurodyti leidime;
 - 131.6. darbo metu imtis priemonių, kad kibirkštys, išsilydęs metalas, elektrodų likučiai nepatektų ant šalia arba žemiau esančių degių konstrukcijų;
 - 131.7. baigus ugnies darbus atidžiai apžiūrėti darbų vietą, gretimas patalpas, žemiau esančias aikšteles ir esant būtinumui degias konstrukcijas sudrėkinti vandeniu. Kilnojamąją suvirinimo įrangą ir balionus pristatyti į nuolatinę saugojimo vietą. Apie atliktą darbą pranešti atsakingam už darbą vadovui ir kelto kapitonui.
- 132. Jei atliekant ugnies darbus 5 m spinduliu yra konstrukcijų ar medžiagų, kurios gali užsidegti, jos turi būti pašalintos arba patikimai apsaugotos metaliniais skydais, sudrėkintos

vandeniui. Taip pat reikia imtis priemonių, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių konstrukcijų, aikštelių.

133. Pradedant ugnies darbus keltų patalpų viduje, darbo vietos turi būti išvalytos nuo degių medžiagų: atliekant lankinį suvirinimą – ne mažesniu kaip 5 m atstumu ir dujinį suvirinimą – ne mažesniu kaip 10 m atstumu. Draudžiama pradėti ugnies darbus, jei nesimta priešgaisrinę saugą užtikrinančių priemonių.

134. Atliekant ugnies darbus, laidai ir kabeliai neturi liestis su dujų balionais ir kita įranga.

135. Aparatai ir kiti įrenginiai, kuriuose bus atliekami ugnies darbai, turi būti sustabdyti ar išjungti, pašalintos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos bei išgarinti arba išplauti vandeniu. Išvėdinus aparatų ir vamzdynų ertmes turi būti atliekama jų dujinio oro mišinio sudėties analizė.

136. Ugnies darbų vieta turi būti vėdinama (natūraliai ar veikiant kilnojamajai vėdinimo sistemai).

137. Ugnies darbų zonoje pastebėjus aparato arba vamzdyno viduje degių dujų ar skysčių nuotėkį, šie darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Jie gali būti tęsiami tik išsiaiškinus ir pašalinus degių dujų ar skysčių nuotėkio priežastis.

138. Kiekviena laikina ugnies darbų vieta turi būti aprūpinta gaisro gesinimo priemonėmis (oro putų, miltelių ar angliarūgštės gesintuvais, nedegiais audeklais, kibiru su vandeniu), kurių kiekis kiekvienu atveju nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę.

139. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstytos kompaktiškai šalia ugnies darbų atlikimo vietos.

140. Uždarose ir sunkiai prieinamose patalpose ugnies darbai turi būti vykdomi esant atviroms landoms, angoms, dangčiams nuolat vėdinant ir stebint specialiai paskirtam asmeniui.

DAŽYMO, IZOLIAVIMO, PLOVIMO IR NURIEBINIMO DARBAI

141. Atliekant keltuose dažymo, izoliavimo, plovimo ir nuriebinimo darbus, naudojamos sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos (lengvai užsiliepsnojantys ir degūs skysčiai ar medžiagos, dujos).

142. Kelte vykdyti darbus, kurių metu naudojamos sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos, leidžiama tik gavus raštišką leidimą. Leidimą įformina darbo vadovas. Remonto įmonės vadovo patvirtintas leidimas turi būti suderintas su įmonės priešgaisrinės apsaugos darbuotoju.

143. Leidimas išduodamas tik vienai pamainai. Leidimą pratęsia jį išdavęs vadovas. Jeigu vienoje patalpoje dirba keli asmenys, galima įforminti vieną leidimą, nurodant dirbančiųjų pavardes.

144. Naudojamos medžiagos privalo turėti informacinę kortelę (pasą, saugos lapą, sertifikatą) apie jų fizines chemines savybes, taip pat gaisro pavojaus rodiklius. Draudžiama naudoti ir saugoti dažus, skiediklius, tirpiklius, nuriebinančius mišinius, klijus, izoliacines medžiagas, kurių sudėtis nežinoma.

145. Kelto patalpose, kuriose dirbama su sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingomis medžiagomis, turi būti tiekiamoji- ištraukiamoji vėdinimo sistema, atitinkanti norminių dokumentų reikalavimus.

146. Suggedus (išsijungus) vėdinimo įrenginiams, draudžiama vykdyti darbus, kurių metu naudojamos sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos.

147. Prieš pradėdant darbus su sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingomis medžiagomis, atsakingas už šiuos darbus vadovas privalo:

147.1. nustatyti priešgaisrinės saugos priemones;

147.2. organizuoti darbo vietos parengimą;

147.3. instrukuoti tiesioginius darbų atlikėjus, nurodydamas darbų apimtį ir jų vykdymo tvarką;

147.4. supažindinti su esamomis gaisro gesinimo ir ryšio priemonėmis, išėjimų iš patalpų išdėstymu bei veiksmais gaisro atveju, su aplinkos oro kontrolės tvarka.

148. Vykdantis sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingus darbus privalo:

148.1. laikytis nustatyto priešgaisrinio režimo;
 148.2. dirbti tik su tvarkinga įranga ir įrankiais;
 148.3. baigęs darbus apžiūrėti darbo vietą, surinkti bei pašalinti sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingų medžiagų likučius.

149. Kelto patalpose vykdant darbus, kurių metu naudojami lengvai užsiliepsnojantys ar degieji skysčiai, draudžiama:

149.1. džiovininti nudažytus paviršius naudojant elektros šildymo prietaisus su atviru kaitinimo elementu;

149.2. laikyti prie elektros įrangos talpas su dažais, tirpikliais, kitomis sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingomis medžiagomis;

149.3. tiesti suvirinimo kabelius ir dujų žarnas vietose, kur vykdomi sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingi darbai.

150. Kelto patalpose vykdant darbus, kurių metu naudojamos sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos, visa elektros bei kita įranga (transformatoriai, šviestuvai, paskirstymo skydai ir t. t.) turi būti atjungta ir patikimai uždengta. Visa kilnojamoji įranga (dujų balionai, žarnos ir t. t.) turi būti iš šių patalpų pašalinta. Leidžiama naudoti tik nesprogius elektros prietaisus, kurių konstrukcija atitinka nustatytus reikalavimus.

151. Vykdamas darbus kelto uždaroje patalpose su sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingomis medžiagomis, naudojamos įrangos elementų paviršiaus temperatūra neturi viršyti + 45°C.

152. Lakai, skiedikliai, tirpikliai, nuriebinimo mišiniai, klijai ir kitos sprogimo ar gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos turi būti ruošiamos tam tikslui skirtose patalpose (ne kelte), į darbo vietą turi būti pristatomos paruoštos.

Darbo vietoje nurodytų medžiagų kiekis neturi viršyti vienos pamainos poreikių.

153. Naudotą lako, dažų, tirpiklių tarą būtina sandariai uždaryti, surinkti ir pašalinti iš kelto. Draudžiama laikyti tuščią tarą darbo vietose.

154. Naudoti skudurai, sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingų medžiagų likučiai (izoliacija, guma, dažai ir t. t.) pasibaigus pamainai turi būti surinkti ir pašalinti.

155. Baigus darbus, kelto patalpos, kuriose buvo vykdomi darbai, naudojant sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingas medžiagas, taip pat ir gretimos patalpos turi būti išvėdintos.

VI. KELTO ĮGULOS VEIKSMAI YPATINGOSE SITUACIJOSE ĮGULOS VEIKSMAI KILUS GAISRUI

156. Kilus gaisrui kelte, kapitonas nedelsdamas turi pranešti Jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinaciniam centrai, miesto priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai, uosto dispečerinei, įmonės vadovui ir įmonės dispečerinei.

157. Gesinant gaisrą kelte vadovauja kapitonas arba jį pavaduojantis asmuo.

158. Atvykęs į įmonę miesto (objekto) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas arba vadovaujantis darbuotojas tampa avarinio kelto kapitano (arba jį pavaduojančio asmens) konsultantu ir kartu vykdo savo tiesiogines pareigas, vadovaudamas jam pavaldžioms priešgaisrinėms pajėgoms.

159. Kai kuriais atvejais kelto kapitano ar jį pavaduojančio asmens prašymu, uosto kapitonui nurodžius, gesinant gaisrą kelte vadovauja atvykęs miesto (objekto) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas arba jį pavaduojantis darbuotojas.

160. Jeigu gaisras kilo kelte, kuriame nėra įgulos, tai gesinant gaisrą vadovauja į įvykio vietą atvykęs miesto (objekto) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas arba tarnybos vadovaujantis darbuotojas.

161. Jeigu kelte gaisro užgesinti neįmanoma ir keltas kelia pavojų šalia esantiems laivams arba uosto infrastruktūrai, uosto kapitano nurodymu keltas turi būti išvestas į reidą.

162. Kiekvienas įgulos narys, pastebėjęs gaisrą arba pirmuosius jo požymius (dūmus, degimo kvapą) privalo:

162.1. įjungiant artimiausią gaisrinę signalizaciją, per pasiuntinį arba bet koku kitu būdu

pranešti apie gaisro vietą kelto kapitonui, įgulos nariams ir pradėti gesinti gaisrą esančiomis gaisro gesinimo priemonėmis;

162.2. nedelsiant pranešti apie tai priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai;

162.3. informuoti keleivius apie gaisrą ir organizuoti jų bei materialinių vertybių evakavimą.

163. Kapitonas, pastebėjęs gaisrą (gavęs signalą arba pranešimą), privalo tuojau pat skelbti kelte aliarmą (pavojų), kurį išgirdę visi įgulos nariai turi užimti savo vietas pagal kelto pavojaus tvarkaraštį.

164. Kelto gaisrinės komandos iškvietimo tvarka įgulos nariams turi būti iš anksto žinoma.

165. Kilus gaisrui kelte kapitonas nedelsdamas privalo:

165.1. organizuoti kelto patalpų hermetizavimą, išjungti vėdinimo sistemas ir atlikti kitus veiksmus, neleidžiančius plisti ugniai;

165.2. organizuoti gaisro žvalgybą, keleivių gelbėjimą, evakavimą iš kelto arba į nepavojingą vietą;

165.3. sustabdyti kelto judėjimą arba jį pasukti ir plaukti tokiu kursu ir greičiu vėjo atžvilgiu, kad padėtų kovoti su gaisru;

165.4. įjungti visas drėkinimo priemones tose patalpose ir tomis kryptimis, kur gali intensyviai plisti ugnis ir kilti pavojus žmonių gyvybei, parengti kitas stacionarias gaisro gesinimo priemones;

165.5. reikalui esant, išjungti elektros tiekimą;

165.6. imtis priemonių kroviniui ir materialinėms vertybėms išsaugoti;

165.7. nutraukti visus darbus, nesusijusius su gaisro likvidavimu;

165.8. užtikrinti žmonių, gesinančių gaisrą, apsaugą nuo pavojingų faktorių (krentančių konstrukcijų dalių, nuodingų degimo produktų, dūmų, elektros srovės poveikio);

165.9. imtis priemonių gaisro priežasčiai nustatyti.

166. Keleivių gelbėjimas (evakavimas iš pavojingų zonų) turi būti svarbiausia kapitono pareiga.

PIRMINIS GAISRŲ KELTUOSE TYRIMAS

167. Pirminį tyrimą dėl gaisro atlieka kelto kapitonas.

168. Gaisro aplinkybių tyrimą reikia pradėti gaisro metu, nes užfiksuoti stebėjimų duomenys vėliau gali turėti ypatingos reikšmės nustatant gaisro priežastis.

169. Įvykio vietos apžiūros rezultatai tampa įrodymais ir gali būti panaudoti tolesniame tyrime, jeigu jie surašyti apžiūros protokole ir užfiksuoti kitais būdais jo prieduose. Nustatant gaisro židinio vietą ir degimo plitimo kelius, naudojamos medžiagų ir gaminių ekspertizės išvados apie metalinių, stiklo gaminių įkaitimą gaisro metu, asmenų, kurie pirmieji pastebėjo gaisrą, taip pat gaisro gesinimo dalyvių apklausos duomenys. Tiriant įvairias gaisro kilimo versijas būtini dokumentai:

169.1. įvykio vietos apžiūros protokolas;

169.2. Valstybinės vidaus vandens laivybos inspekcijos kelto patikrinimo aktai, pastabos, papildomi reikalavimai;

169.3. įrašai žurnaluose; žinios apie pastebėtus elektros tinklo ir įrenginių gedimus iki gaisro;

169.4. žinios apie darbo tvarką ir įrenginių išjungimą iki gaisro;

169.5. įrenginių priežiūros ir eksploataavimo priešgaisrinės saugos taisyklės, instrukcijos.

170. Visada tiriami ir daiktiniai įrodymai – elektros laidai, apsauginiai aparatai, prietaisai, buitinių prietaisų įjungimo virvelaidžių, kištukų liekanos ir kt., taip pat įvykį mačiusių asmenų parodymai, pateikti apklausos protokoluose, bei techninėje dokumentacijoje esantys duomenys.

169. Pateikiant duomenis dėl savaiminio užsidegimo, reikia atsižvelgti į šio reiškinio sudėtingumą ir įvairovę.

SUDERINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
direktorius, vidaus tarnybos generolas
Kazys Zulonas
2005 m. gruodžio 19 d.
